

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการใช้กระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1
ผู้ศึกษา	นางสาวสุทธิดา สรรเพชร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1
ปีที่รายงาน	2563

บทคัดย่อ

รายงานผลการใช้กระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ศึกษาความสามารถการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ของครูผู้สอนเปรียบเทียบผลพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้เอกสารแนวทางส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนระดับปฐมวัยต่อกระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนกลุ่มหนองตรุดนาทาม จำนวน 7 คน กลุ่มวชิรมิตร จำนวน 9 คน กลุ่มทับเที่ยง จำนวน 7 คน รวมจำนวน 23 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) เอกสารแนวทางส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3 แนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่เอื้อต่อพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย 2) แบบประเมินแนวทางส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย 3) แบบประเมินพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนระดับปฐมวัยต่อกระบวนการนิเทศแบบร่วมมือส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการใช้กระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า กระบวนการนิเทศแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจ เป็นขั้นตอนการนิเทศเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานสำหรับครูผู้สอนระดับปฐมวัยให้มีทักษะในการปฏิบัติงานและสามารถนำไปใช้ ส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัย ซึ่งผู้ศึกษาใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 23 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี เขต 1 จาก 3 กลุ่มโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน โดยใช้เอกสาร แนวทางส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสื่อในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ ของครูผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย 5.13 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 25.65 และผลการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย 16.52 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.60

ขั้นที่ 2 นำไปใช้ควบคู่การนิเทศ เป็นขั้นตอนการนิเทศที่ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 นำความรู้ไปจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และศึกษานิเทศก์ใช้เทคนิควิธีที่หลากหลายเพื่อให้คำแนะนำ ปรีกษาหารือ ช่วยแก้ปัญหา และให้กำลังใจ ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) การสอนแนะ (Coaching) การเป็นที่เลี้ยง (Mentoring) และการเยี่ยมชั้นเรียน (Intervisiting) ในขั้นตอนนี้จะดำเนินการหลังจากครูผู้สอนได้ ผ่านกระบวนการนิเทศขั้นที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจ และจากการเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการจัด ประสบการณ์พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน มีความสอดคล้อง/ เชื่อมโยง/เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลประเมินการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการด้าน การใช้ภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในระดับดีมาก

ขั้นที่ 3 รวบรวมเหตุปัจจัยเพื่อพัฒนา เป็นขั้นตอนการนิเทศเพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรค แลกเปลี่ยนประเด็นที่น่าสนใจร่วมกัน อภิปรายข้อค้นพบจากการปฏิบัติงานในชั้นเรียนและ หาแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ในขั้นตอนนี้พบว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการด้านการใช้ ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่บ้านและที่โรงเรียนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถควบคุม การจัดสภาพแวดล้อมโดยผู้ปกครองได้ นอกจากนี้ การศึกษาประวัติหรือภูมิหลังของเด็ก เป็นรายบุคคลมีความสำคัญมาก รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก เช่น ประวัติเด็กพูดไม่ชัด เด็ก พูดติดอ่าง เด็กมีพัฒนาการทางการพูดช้า เด็กพูดภาษาถิ่น ซึ่งข้อมูลรายบุคคลเหล่านี้เป็นประโยชน์ ต่อการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 4 เสริมคุณค่าสร้างกำลังใจ เป็นขั้นตอนการนิเทศเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน กิจกรรม โดยการประชุมสรุปผลการดำเนินงาน และจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ ครูผู้สอน เป็นการสร้างขวัญกำลังใจโดยครูมีความภาคภูมิใจต่อตนเอง ซึ่งการเสริมศักยภาพครูผู้สอน ระดับปฐมวัยที่สามารถ “คิดต่างอย่างสร้างสรรค์” จะถูกนำออกมาใช้ได้ก็ต่อเมื่อครูเห็นคุณค่าของตน และเชื่อว่าตนเองก็สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้

2. ความสามารถการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็ก ปฐมวัยของครูผู้สอน อยู่ในระดับดีมาก

3. ผลพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ เอกสารแนวทางส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์

4. ความพึงพอใจของครูผู้สอนระดับปฐมวัยต่อกระบวนการนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก